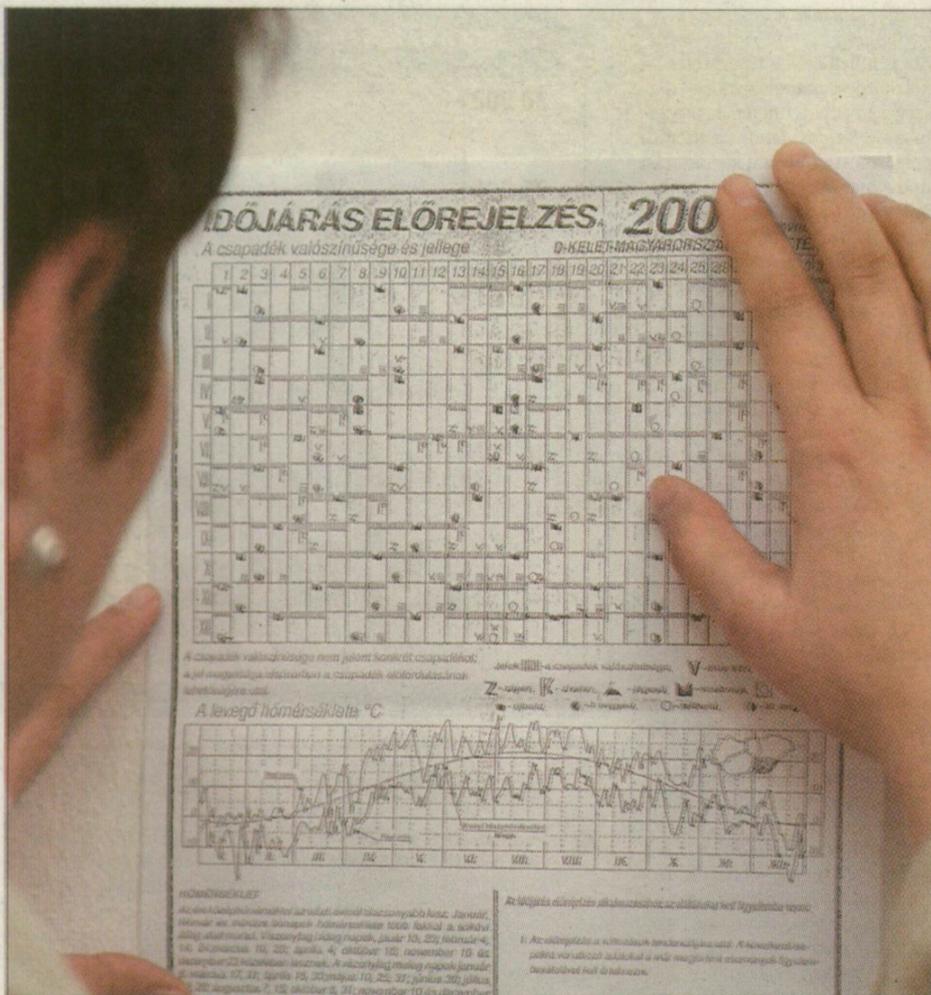


Sokan hisznek az éves Dávid-naptárban – A szakemberek megkérdőjelezik Előre jelzi a napi időjárást

Éves időjárás-előrejelzéseket készít az ország régióira bontva egy nyíregyházi mérnök, akinek jóslataiban sokan megbíznak. A szakemberek megkérdőjelezik Dávid Mihály módszerét.

Papp Istvánnal és feleségével egy orvosi rendelőben találkoztunk, ahol éppen egy fénymáslott brosúrát, az úgynevezett Dávid-naptárt tanulmányozták. – Több éve mutatta és ajánlotta néhány ismerősünk ezt az előrejelzést, azóta mindig beszerezzük valahogy, ugyanis beválik – mondta mosolygva a középkorú férfi. A naptár eredeti példányait 450 forintért lehet megrendelni nyíregyházi készítőjétől, Dávid Mihálytól. Papp Istvánné elmondta: a naptár eddig 99 százalékban megbízhatónak bizonyult: volt, hogy a hivatalos előrejelzés kiadós esőt jósolt egy nyári hét végén, ők mégis kerti partit szerveztek, mert a Dávid-naptárban nem ez szerepelt. A vendégek kicsit hitetlenkedtek, de az eső aznap tényleg elmaradt.

A 69 éves vízpépítő mérnök, Dávid Mihály már több mint harminc éve foglalkozik éves időjárás-előrejelzések készítésével. Módszerének lényege, hogy a meteorológiai tényezők mellett számításba veszi az égitestek tömegvonzó hatását is. Az állítása szerint olcsó és megbízható eljárással hazánk minden régiójára képes éves prognózist adni. – Előfordul, hogy megmosolygom a többnapos tévés előrejelzést, mert tudom, nem olyan idő lesz – mondta a kutató. Szerinte a hivatalos meteorológusok – akiket egyébként tisztel – csak harminc százalékban találják el az öt-hat nappal későbbi időjárást. Dávid



A Dávid-naptárt kézzel kézre adják

Fotó: Karnok Csaba

Mihály szabadalmaztatta és szerzői jogvédelem alá helyezte eljárását.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat szegedi munkatársa, Szudár Béla szkeptikus az éves

előrejelzéssel szemben. – Hallottam a naptárról, de az csak azoknak tűnik megbízhatónak, akik hisznek benne – mondta a szakember. Hozzátette: a tudomány mai állása szerint a tíz napnál hosszabb konkrét előrejelzések megbízhatósága meredeken csökken, csupán tendenciák jelezhetők előre, napi adatok nem. Mindezt azzal magyarázta, hogy olyan események befolyásolják az időjárást, amire nem lehet előre számítani. Dávid előrejelzéseit nem tekinti a hivatalos meteorológia konkurenciának.

TOMBÁCS RÓBERT

MAKRA: VÉLETLENSZERŰ EGYEZÉSEK

Makra László, az SZTE Éghajlati és Tájéldrjai Tanszékének docense huszonöt éve hallott Dávid Mihály kutatásairól és módszeréről. Elmondta: a csillagászati elemeket is felhasználó eljárásban egy asztronómus kollégája szakmai hibákat talált, így a teóriát nem tartja igazolhatónak. Az ember mindig csak arra emlékszik, ami bevált belőle, véletlenszerű egyezések pedig mindig lehetnek – adott magyarázatot a docens arra, miért hisznek a naptárban az emberek.

HŰVÖS NAPOK LESZNEK ÁPRILISIG?

Dávid Mihály szerint a Dél-Alföldön sok csapadék esik majd ebben az évben, ez azonban folyamatosan oszlik el. A mezőgazdászoknak azt ajánlja: április közepéig ne nagyon ültessenek ki semmit, mert addig éjszakai fagyokra kell számítani. Az idei leghidegebb napokat most éljük, de február közepén, március 1-jén és 15-én, valamint április 10-én szintén kellemetlenül hűvös lesz az idő.

Tapasztalatcsere a költségkímélő gyógymódokról

Százesztendő a makói kórház

Idén százéves a makói kórház. Az intézmény a centenáriumi tudományos ülések sorozatával, kiállítással és egy kötet kiadásával ünnepli meg.

Bár már a XVIII. század végén is létezett Makón betegápolóház, sőt kórház is működött az 1800-as évek elején, mégis az Apaffy utca végében 1906. november 23-án átadott épület együttes számít a város és a környék betegeit ellátó jelenlegi intézmény elődjének. Az eltelt száz esztendő alatt az osztályok száma és felszereltsége folyamatosan változott: míg a kezdet kezdetén a gyógyító munka például nem tagolódott, ma már tíz akut osztálylyal rendelkeznek. Éppen az évszázadnyi idő alatt felszaporodott értékek miatt döntött úgy a kórház jelenlegi vezetője, hogy az idei esztendő centenáriumi évvé nyilvánítja. Még tavaly létrehoztak egy előkészítő bizottságot, amelye valamennyi korábbi kórházigazgatót, az intézményért sokat tevő dolgozót meghívtak, velük összefogva az ünnepi évre szóló eseménynaptárt készítették.

Az igazgató, Baráth Lajos szerint a tanácskozások szakmai szempontból is hasznosak lesznek, hozzájárulnak a hatékonyabb egészségügyi ellátáshoz. A gyógyító munkára ugyanis jelenleg kettős kényszer nehezedik: az orvostudo-

mány legmodernebb eljárásainak alkalmazása, és az erre felhasználható pénzek visszafogása egyaránt jelen van a hétköznapi munkában. Ezért a jubileumi év során olyan szakmai fórumok rendezését vállalták fel, amelyek a korszerű, ám költségkímélő gyógymódokkal kapcsolatos tapasztalataikat cserélhetik ki a részt vevők. Baráth Lajos reméli, hogy ezek a programok – amelyekre egész Dél-Magyarországról várják az orvos kollégákat – messzire viszik majd a makói kórház jó hírét.

VARGA MÁRTA

ÜNNEPSÉG, KIÁLLÍTÁS, KÖNYV

A centenáriumi emlékünnepeknél a Hagymaház ad majd otthont októberben. Itt fogják átadni az emlékérmeket, amelyet Kiss Jenő makói szobrászművész készít el az évről-évről alkalmából – tudtuk meg a fél éve működő centenáriumi emlékbizottság vezetőjétől, Bakos Gáborné szemész főorvostól. Ezzel egy időben emlékkiállítás nyílik az épület aulájában, de tervezik egy emlékkönyv megjelenítését is, amelynek összeállításán jelenleg Halmágyi Pál múzeumigazgató és munkatársa, Forgó Géza dolgozik. Ők ezúton kérik mindazok segítségét, akiknek otthonában a gyógyító munkához kapcsolódó régi eszközök, fényképek, dokumentumok, tárgyi emlékek találhatóak, juttassák el hozzájuk.

A hónap könyve a Somogyi-könyvtárból

Díszalbum a királyné tiszteletére

Az idén 125 éves Somogyi-könyvtár januárban egy különlegesen szép, 1857-ben kiadott albumot ajánl az olvasók figyelmébe. A díszes kötet a könyvtár alapítójának, a 195. évében született Somogyi Károlynak gondozásában jelent meg.

Ferenc József osztrák császár és magyar király feleségével, Erzsébettel 1857-ben Magyarországra látogatott. A Szent-István-Társulat az uralkodópár tiszteletére egy díszalbum kiadását határozta el, amelyben Árpád-házi Szent Erzsébet életével kapcsolatos írások szándékoztak megjelentetni. Alapvetően a névazonosság miatt, hogy Erzsébet királynét Szent Erzsébet legendájával kösszöntsék, de a témaválasztást a két Erzsébet között fellelhető egyéb hasonlóságok is alátámasztották. Szent Erzsébet, a magyar királyné, rövid életének nagyobbik részét német földön, Wartburg várában élte le mint Lajos, Thüringiai és Hessen örgrófjának menyasszonya, majd felesége. (Thüringiai Szt. Erzsébetként tisztelet övezi kedves személyét mind a mai napig.) Erzsébet bajor hercegnőként lett a császár felesége, s így Magyarország királynéja.

Somogyi Károly, mivel egy évvel korábban Szent Erzsébetről több könyv is megjelent Németországban, felkereste ezek kiadóit, hogy a képek átvételének lehetőségéről tárgyaljon. Georg Wi-



Szent Erzsébet élettörténetét a wartburgi vár falfestményei egészítik ki

Fotó: DM/DV

gand, lipcsei kiadó megengedte, hogy a nála megjelent metszetek alapján készüljenek a képek az Erzsébet-albumhoz. (Wigand adta ki 1856-ban a wartburgi vár falfestményeinek másolatait tar-

talmazó kötetet és azt a Szent Erzsébet-életrajzot is, amely szintén gazdagon volt illusztrálva. Gaber és Richter Drezdában elkészítette az utánmetszéshez szükséges rajzokat, sőt a dísz-

címlap és néhány metszet fémbe vésését is, a többi acélmetszetet a rajzok alapján Pesten készült.

A kötet Szent Erzsébet élettörténetét közli a wartburgi vár falfestményeinek másolataival együtt. Az album fő része Szent Erzsébet legendája, úgy ahogy azt a XVI. században egy névtelen karthauzi szerzetes lejegyezte. Az úgynevezett Érdy-ködexben fennmaradt kéziratos betűhíven közölték. A nyomtatáshoz egyedi, a kézírás és az ősnymondások betűinek sajátosságait ötvöző betűkészletet készítettek. Az album a korabeli magyar nyomdászat csúcsteljesítménye, a színes nyomással készült könyvek között igényessége miatt sokáig példaeértékűnek számított. A díszes aranyozott, színes lapokat Kocsi Sándor nyomdafelügyelő kézi nyomással készítette. Egy korabeli feljegyzés megemlíti, hogy az egyes színek nyomtatása között a száradáshoz szükséges időt úgy rövidítették le, hogy a nyomdában (nyáron!) éjjel-nappal fűtöttek.

Az Erzsébet-album, amelyből mindössze 112 példány készült, a Somogyi-könyvtár számára különösen értékes, hiszen a kötet gondozásával Somogyi Károlyt bízta meg a Társulat. Így az ő személyes sikere is ügyes tárgyalásainak eredménye is a német fél készség együttműködése, a német művészek önzetlen segítsége.

SZÓKEFALVI-NAGY ERZSÉBET

Úsznak a jegek

Hivatásos időjósok, vizes emberek és biológusok, nagyot ne nevessek mostani bárgyúságaimon. Mindenki olyan kalappal köszön, amilyen van neki.

Móra Ferenc az ásoththalmi Várostanján folytatott nem nagyon tudományos kísérleteket egy darázsszal. Pohárral is leborította, és figyelte, miként viselkedik alatta. Én is befogtam egyet, betettem a hűtőbe, hőmérőt raktam mellé, és azt nézegettem, mikor kezd megdermedni, és mikor virul neki megint. A mérés nem lett hitelesítve, de úgy emlékszem, valamivel tíz fok alatt következett be a váltás. Meg kellene ismételnem mostani nyarakon, amióta elektromos hőmérőnk is van, és az a mínusz 0,0-át is mutatja.

Ahhoz nem kellett jégszekrény se, hogy észrevegyem, hány foknál látszik meg az emberi lehelet. Meg az állati is. Száraz időben valahol öt fok fölött. Vagy körül? Legkedvesebb folyónk a Tisza, mert legközelebb van hozzánk, annak a vízállásából pedig előre kikövetkeztethetem, mikor lepi el a rakpartot. Meg is mondanám, de ez már olyan szolgáltatás lenne az autósoknak, élelmes ember ezért már pénzt kérne. Ott van előtűk, figyeljék meg. Hogy hány foknál merevedik le a számítógép, most ebben utazom.

Őseink a kalendáriumot rakták tele mindenféle fontosságokkal. A Medárd-napi a legkelendőbb, meg a gyertyaszentelő, meg a Pál-fordulása, és a Vince-nap. Amikor ezeket a sorokat pötyögtetem, Vince csodulásán (enyheségén) vagyunk túl, és le is szögezhetem, ilyet is ritkán érhetünk meg. Szinte tavaszi a meleg volt délben, ahogy illik – a forrásküti szövetkezet az üllési Haleszban ilyenkor szőlőt telepített már –, estére kelvén viszont akkora hidegség gyűrűzött be hozzánk a szibériai pusztákról, meg a sarkvidékről, nem győztük kapkodni magunkra gönceinket. Mondogattam is alkonyattájt, reggelre úsznak a jegek a Tiszán.

Nem akarták elhinni. Másnap reggel csak rátekintnem kellett. Már akkor észre vettem, amikor még benne volt a fejemben a fényképezőgép. Mentem is az újszegedi partra, hogy a jégkarikákat előre kapva sütögessem a városra. Mert amikor ennyire hideg van, napsütés is szokott lenni.

Örömmel jelentem, az idei első nagy mínuszok újabb fölsimerést hoztak. Arany Jánosunk golyaversén elmerengtem már gyerekkoromban. Arva golya áll magában... Tűnődik, fél lábom állván, / El-elunja egyik lábán, / Váltogatja, cserélgeti, / Abban áll a / Mulatsága, / Ha beleun, újakezdi. Milyen idő lehetett akkor? Annyira hideg biztosan nem, hogy fázás miatt kellett volna változtatnia, hiszen ha az égre nézne, Szabad golyák szállnak ottan, / Jobb hazába. Szabadságvágyunk van ebbe belerajtv, mi köze lehetne a mostani hidegekhez? Ludakat is láttam fél lábom „darvadozni”, hattyúkat is, dögllesztő kánikulában is, de most meglepődtem. Kerti kicsi pincénk szellőzőjére raktam a hullámpapírozt éppen. Mínusz tíz körül esedékes az is. Sándorék minden baromfi, tyúk is, kakas is, egy lábom álldogált. Egytől egyik valamennyi. Szélárnyékban. Pedig a hőmérőt látásból se ismerik.

Tyúkszükkal is rájöttek, kevesebb fázik, ha az egyiket maguk alá húzzák.

H. D.

Számítástechnikai ajándék

Hétszázezer forint értékű számítástechnikai csomagot kapott a szegedi Dózsa György Általános Iskola a Citibanktól és a Junior Achievement Magyarországtól. Az oktatóanyagok a diákok számítástechnikai és gazdasági oktatását segítik elő.